

vodům dovolacího rekursu jest připomenouti toto: Jest sice správné, že zákon o pracovních soudech ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n. nabyt podle § 43 odst. (1) účinnosti již dnem 1. ledna 1932, ale stěžovatelka přehlíží, že v § 42 bylo zároveň pamatováno na to, by spory podle §§ 1 a 2 mohly býti zahájeny a projednány i v přechodné době, pokud nebude pro soudní okres zřízen pracovní soud aneb oddělení okresního soudu pro pracovní spory. Dokud se tak nestane, náležejí podle § 42 spory podle §§ 1 a 2 k věcné příslušnosti okresních soudů, o jichž místní příslušnosti platí ustanovení § 3. — Nelze se domnívati, že zákonodárce zamýšlel v přechodné době, od 1. ledna 1932 až do skutečného zřízení pracovních soudů neb oddělení okresních soudů pro pracovní spory, ponechat zaměstnance s jejich nároky z poměru pracovního, služebního a učebního bez potřebné ochrany soudní. Zřejmě mylný jest názor stěžovatelky, že vyhláška ministerstva spravedlnosti ze dne 17. března 1932 čís. 44 sb. z. a n. není ve shodě se zákonem čís. 131/1931 sb. z. a n. a s § 4 vládního nařízení čís. 180/1931 sb. z. a n. Zříditi zvláštní oddělení pro pracovní spory u jednotlivých okresních soudů bylo v § 4 odst. (2) zákona čís. 131/1931 sb. z. a n. výslovně vyhrazeno vládě, která pak vládním nařízením ze dne 1. prosince 1931, čís. 180 sb. z. a n. stanovila v § 3 odst. 1 a), že oddělení pro pracovní spory má býti zřízeno mezi jiným i u okresního soudu v Chomutově, a v § 4 odst. 2 pověřila ministra spravedlnosti, by určil den zahájení činnosti pracovních soudů a oddělení okresních soudů pro pracovní spory, uvedených v §§ 2 a 3, vyhláškou uveřejněnou ve sbírce zákonů a nařízení. To se stalo vyhláškou ministra spravedlnosti ze dne 17. března 1932, uveřejněnou pod čís. 44 sb. z. a n. z roku 1932, v níž bylo určeno mezi jiným, že i oddělení okresního soudu v Chomutově pro pracovní spory započne činnost od 1. září 1932. Ježto žaloba, o kterou jde, byla podána dne 22. února 1932, tedy v mezidobí mezi 1. lednem 1932 a 1. zářím 1932, jest podle § 42 zákona čís. 131/1931 sb. z. a n. pro tento spor věcně i místně příslušným dovolaný okresní soud v Chomutově.

Čís. 11734.

Denní paušální mzdu, jež byla placena vdově po železničním zaměstnanci jako uklízeče u ředitelství státních drah, nelze považovati za »aktivní požitky státní« ve smyslu § 17 odstavec (2) čís. 1 zákona ze dne 22. prosince 1924, čís. 286 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 6. června 1932, Rv I 674/31.)

Žalobkyně, vdova po posunovači státních drah čsl., dostávala od 1. ledna 1925 roční zaopatřovací plat 12.292.80 Kč (včetně drahotních přídavků a příspěvků na dítky) a od 1. února 1927 pak jen 11.392.80 Kč vzhledem k tomu, že jedno dítko dosáhlo 18. roku. Žalobkyně byla od roku 1925 zaměstnána jako čistička u ředitelství státních drah, kde měla denní paušál 12.50 Kč, tedy 4.562 Kč ročně. Odvolávajíc se na § 17 zákona ze dne 22. prosince 1924, čís. 286 sb. z. a n., provedla dráha zkrácení zaopatřovacích platů žalobkyně celkem o 4.997 Kč 42 h. Žalobou,

o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na dráze zaplacení 4.997 Kč 42 h, tvrdíc, že zkrácení bylo protizákonné a bezdůvodné. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Zákon čis. 286/24 o úsporných opatřeních ve veřejné správě nařizuje hromadění a krácení zaopatřovacích požitků, jakmile nabude někdo vedle zaopatřovacího požitku ještě jiného aktivního požitku státního (§ 17 odst. (2) čis. 1). Snižuje se tu výplata státního odpočivného požitku na jeho polovinu, po případě na polovinu nižšího požitku, je-li státní zaopatřovací požitek vyšší než onen, při čemž jest nařizeno kumulační minimum 12.000 Kč. Ve smyslu § 20 jsou státními aktivními, pokud se týče zaopatřovacími požitky aktivní a zaopatřovací požitky státního zaměstnance, tedy i dělníků, pokud se týče vdovy po něm, což platí i pro státní podniky (§ 22). Podle § 19 cit. zák. jsou pobíratelé povinni ihned příslušnému úřadu oznámiti střetnutí se zaopatřovacího požitku s jiným státním neb nestátním veřejným požitkem a stát jest oprávněn částky zaopatřovacích požitků přijaté bez oprávnění při příštích výplatách státních požitků si sraziti. Podle těchto ustanovení má soud za to, že právem byl kumulován žalovanou stranou zaopatřovací požitek žalobkyně v částce 9.800.40 Kč ročně s paušální roční mzdou 4562.50 Kč a provedeno pak zkrácení zažalovanou částkou. Zejména nemůže býti pochybnosti podle doslovu zákona, že by snad zaopatřovací požitky vdovy žalobkyně nesměly býti kumulovány. Rovněž i její paušální mzdu za čištění vyplácenou z prostředků státních jest považovati za stálý zdroj příjmů a tedy za aktivní požitek podle § 17 (2) čis. 1 cit. zák. Opačné tvrzení žalující strany nemá oporu v zákoně, naopak z důvodové zprávy vládního návrhu cit. zákona, která pak, zejména v ustanovení o kumulaci, nedoznala v plenu poslanecké sněmovny pokud se týče senátu žádné změny, plyne zcela jasně, že tendencí zákona bylo postihnouti za účelem kumulace se zaopatřovacími požitky veškeré státní neb nestátní veřejné požitky, při čemž »rozšiřuje se omezení kumulací i na jiný příjem percipientův, který jest podkladem pro vyměření daně z příjmu, počítajíc v to i příjem příslušníků domácnosti, opatření to, jehož význam pro státní finance nelze podceňovati«. Z těchto důvodů žalovaná strana, zjistiťsi dodatečně, že žalobkyně vedle zaopatřovacích požitků pobírá ještě aktivní požitek státní, právem provedla zkrácení zaopatřovacích požitků. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Vytýkajíc nesprávné posouzení věci po stránce právní, odvolatelka sama tvrdí, že celý spor jde jen o to, zda mzda, která jí byla placena z paušálu, jest aktivním požitkem státním ve smyslu ustanovení § 17 (2) čis. 1 zákona čis. 286/24, a snaží se dovoditi, že tomu tak není a že ani žalobkyně sama nepatří mezi zaměstnance v zákoně shora uvedeném vyznačené. Soud odvolací však sdílí právní názor prvního soudu a odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, jež odpovídá zjištěnému stavu věci i zákonu. Nemůžeť býti vzhledem k ustanovení § 20 cit. zák. sporu o tom, že žalobkyně jako vdova patří mezi osoby, jimž za podmínek § 17 cit. zák. mohou býti jejich požitky zkráceny. A, je-li nesporno, že byla přijata do služeb státních drah u dopravního úřadu jako uklízečka za denní paušální mzdu Kč 12.50, tu vzhledem k tomu, že jde o podnik státní, jest zřejmo, že i tato paušální mzda je aktivním požitkem státním. Okolnost, že mzdy uklízeček u dráhy jsou vypláceny z pau-

šálu na čistění místností určeného, je úplně vedlejší, ježto rozhoduje jen, že se tak děje z prostředků státní správy.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Dovolání opřenému o dovolací důvod podle § 503 čís. 4 c. ř. s. nelze upříti oprávněnost. Rozhodnou pro spor jest otázka, lze-li denní paušální mzdu, která byla žalobkyni placena jako uklízečce u ředitelství státních drah, považovati za »aktivní požitek státní« ve smyslu § 17 odst. (2), čís. 1 zákona ze dne 22. prosince 1924, čís. 286 sb. z. a n. Oba nižší soudy odpověděly na tuto otázku kladně, ale dovolací soud s jejich názorem nesouhlasí. Pojem »aktivních požitků státních« jest blíže vysvětlen v § 20 odst. (1), zákona čís. 286/1924 sb. z. a n. v ten smysl, že se jimi rozumí aktivní požitky s t á t n í h o z a m ě s t n a n c e (§ 22), a podle odstavce prvního § 22 jsou státními zaměstnanci ve smyslu tohoto zákona všichni zaměstnanci státu, ústavů, podniků a fondů státních a státem spravovaných, čítajíc v to i dělníky, jakož i příslušníky četnictva a vojenské osoby z povolání. Jest tudíž zkoumati, byla-li žalobkyně státním zaměstnancem ve smyslu § 22 odst. (1) onoho zákona. Nižšími soudy bylo zjištěno, že žalobkyně byla zaměstnána u ředitelství státních drah jako čistička místností (uklízečka), tedy jako síla na výpomoc, za denní paušální mzdu 12 Kč 50 h. Pracovní síly na výpomoc se přijímají podle výnosu ministerstva železnic ze dne 2. prosince 1920, čís. 51.383—1/3 (odst. B 3) pro obstarávání mimořádných služebních výkonů přechodné povahy, jsou odměňovány podle ujednání jen mzdou a nepožívají výhod přiznaných železničním zaměstnancům. O čističkách přijatých výhradně pro úklid místností, bylo uvedeno ve výnosu ministerstva železnic ze dne 21. června 1921, čís. 20.245—1/3, že nejsou železničními zaměstnanci v pravém smyslu slova, že nenáleží k normovanému stavu zaměstnanectva, jež jest určeno pro výkon pravidelné služby železniční, že nejsou vypláceny z pravidelných úvěrů osobních, nýbrž že požívají paušální odměny z úvěrů zvláštních, a že se vůbec nepočítají do normovaného stavu. V rozkaze ředitelství státních drah v Olomouci ze dne 1. července 1922, čís. 0556 bylo v důsledku toho řečeno, že čističky placené z paušálu, přiděleného přednostovi pro čistění, jsou pro dráhu úplně cizí osoby a že je nelze počítati mezi železniční dělnice odměňované paušálním platem. Na této zvláštní povaze služebního poměru čističek místností, vymezené příslušnými železničními úřady, nebylo vydáním zákona čís. 286/1924 sb. z. a n. nic změněno. Uváží-li se tato zvláštní povaha zaměstnání žalobkyně jako čističky ve službě ředitelství státních drah, jest dospěti k úsudku, že žalobkyni nelze zařaditi do žádné kategorie státních zaměstnanců ve smyslu § 22 odst. (1), zákona čís. 286/1924 sb. z. a n., a to ani ne do kategorie dělníků, neboť železniční dělníci patří podle výnosu ministerstva železnic ze dne 2. prosince 1920, čís. 51.583—I/3 k n o r m o v a n é m u stavu zaměstnanectva železniční služby, z něhož však jsou — jak bylo již vyloženo — čističky vyloučeny. Paušální denní mzdu žalobkyně jako pouhé čističky nelze tedy považovati za aktivní požitek státní ve smyslu § 20 odst. (1) zá-

kona čís. 286/1924 sb. z. a n. Z toho plyne, že pro krácení zaopatřovacích platů, jež žalobkyně dostávala jako vdova po posunovači státních drah, nebylo v tomto případě podmínek podle § 17 odst. (2), čís. 1 zákona čís. 286/1924 sb. z. a n., takže žalobní nárok na vrácení neoprávněné srážky, jejíž výše není sporná, jest oprávněn.

Čís. 11735.

Československý stát nelze považovati za právního nástupce c. a k. rodinného fondu bývalé panovnické rodiny rakousko-uherské ve smyslu práva soukromého. Neplatí proto ohledně majetku nabytého Československou republikou podle zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n., soukromoprávní ustanovení § 1409 obč. zák. o převzetí dluhů a závazků se jměním nebo s podnikem.

Okolnost, že správa československých státních statků a lesů odváděla žalobci (beneficiátu farního obročí) naturální dávky po několik let, nestačí o sobě k opodstatnění právního žalobcova nároku proti státu. Bylo na žalobci, by prokázal, že žalovaný stát svůj právní závazek proti němu uznal způsobem vylučujícím pochybnost.

(Rozh. ze dne 6. června 1932, Rv I 705/31.)

Na základě smlouvy z roku 1891 odvádělo ředitelství c. a k. soukromého fondu jako vlastníka velkostatku C. faráři v H. roční dávky. Po státním převratu odváděla až do roku 1926 tyto dávky faráři v H. správa československých státních statků a lesů. Žalobě, jíž se domáhal farář v H. na československému státu plnění dávek na rok 1927, o b a n i ž š í s o u d y vyhověly.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Nižší soudy vyhověly žalobě, vycházejíce z právního názoru, že československý stát jest universálním nástupcem c. a k. rodinného fondu, jehož statků a majetku nabyt zákonem ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n., a že jej proto stihají i povinnosti spojené s nabytým vlastnictvím. Odvolací soud mimo to projevil názor, že žalovaný stát svou povinnost z obligačního závazku, která naň přešla jako na universálního nástupce a o jejíž splnění jest žalováno, mlčky uznal tím, že stejné dávky, o jaké jest nyní žalováno, po několik let bez námitek plnil. S těmito názory nižších soudů nelze však souhlasiti. Mezi stranami není sporu o tom, že žalobní nárok jest podle své podstaty soukromoprávním nárokem ze smlouvy mezi beneficiátem farního obročí v H. a c. a k. rodinným fondem jako dřívějším vlastníkem velkostatku C., a že tento nárok není již od roku 1891 knihovně zajištěn. Jde tudíž o pouhý obligační nárok proti smluvníku, nikoliv o nárok z reálného břemene, váz noucího na nemovitosti. Podle § 1 čís. 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n., jenž jest vnitrostátním provedením čl. 208 mírové smlouvy Saint-Germainské (uveřejněné pod čís. 507 sb. z. a n. z roku